

at Universitetets sidste Lønningslov var af 1871 og altsaa var fremkommet paa et Tidspunkt, hvor Konjunkturerne vare opadgaende, at der derfor formentlig den Gang var taget tilstrækkeligt Hensyn til berettigede Krav, og at Tiderne endnu ikke havde forandret sig saaledes, at der var Grund til at gaa videre. Dette er ganske urigtigt. For det første er Lønningsloven af 25. Marts 1871 og er altsaa, som det let vil ses, fremkommen her for Nøgtdagen allerede i 1870, altsaa paa et Tidspunkt, da den opadgaende Prisbevægelse endnu ikke var begyndt og i hvert Fald langt fra konstateret, idet den jo først fandt Sted efterhaanden i Aarene 1871—72 og 73 med den væsentligste Stigning i 1872—73. Man stod altsaa den Gang, da denne Lov forhandlede, i det væsentlige netop paa den foregaaende Tids Standpunkt. Men dernæst blev denne Lønningslov det modfatte — tror jeg nok at turde sige — af, hvad alle andre Lønningslove ere blevne, som have været forelagte dette Ting, nemlig en Nedsættelse af de hidtidige Lønninger. Man forandrede de tidligere treaarige Alderstillaeg til femaarige, og dette betyder det samme som, at enhver Professor i de første 20 Aar derefter har tabt 4,000 Kr., nemlig gennemsnitlig 200 Kr. om Aaret. Dernæst omstred man det tidligere Sædtillaeg til et fast Tillaeg, som faktisk har vist sig at være mellem 1—200 Kr. lavere, end det vilde have været i den forløbne Tid. Altsaa Lønningerne efter Lov af 1871 ere gennemgaaende mellem 3—400 Kr. lavere om Aaret end efter Lov af 1858, og det er derfor en meget ringe Oprensning, naar der nu, over 20 Aar efter, kommer en Lov, som altsaa sætter Lønningerne faktisk omtrent paa det samme Punkt, som i 1858; idet man dog sikkert vil erkende, og ogsaa paa mange andre Omraader har erkendt, at der i de mellemliggende 30 Aar har fundet en saadan Udvikling Sted og en saadan Forandring af Pengenes Værdi, og navnlig en saadan Forandring i Kravene til Livet, at de Lønninger, som kunde anses for fyldestgørende i Slutningen af 50'erne, ikke kunne siges at være fyldestgørende i Begyndelsen af 90'erne. Særlig forekommer det mig derfor ogsaa, at den foreliggende Indstilling er høist ubillig netop lige over for de ældste Professore, der ere ansatte før 1871, og som altsaa i de forløbne 30 Aar have faaet omtrent 6000 Kr. mindre, end de have lovt Krav paa efter den Lønningslov, som gjaldt, da de bleve ansatte, og dem vil man netop nu ved det foreliggende Lovforslag ikke give noget som helst Tillaeg. Dette bliver saa meget mere iøjnefaldende

og saa meget mere uret, kunde jeg gerne sige, som vi samtidig se, at der fremkommer en anden Lønningslov, nemlig om Landbohøjskolen, hvor de ældre Læreres Lønninger foreslaas forhøjede med 1,200 Kr. aarlig. Jeg ser i og for sig gerne denne sidste Lov og de Bestemmelser, som der ere foreslaaede, og skal med Glæde stemme for den, men jeg finder, at naar man sammenholder dermed den Indstilling, som foreligger lige over for Universitetet, saa maa det siges, at Universitetet i Sammenligning med Landbrugsuniversitetet er blevet meget stedmoderligt behandlet. Naar den ærede Ordfører talte om foreslaaede Lønningsforbedringer paa 1,800 Kr., maa det bemærkes, at dette er et jærligt Forslag, et Forslag, der gaar ud paa, at ganske enkelte Personer, der have været knyttede til Universitetet i længere Tid, før de fik den faste Ansættelse, saa en Anciennitet, der stemmer med den Tid, hvori de i Virkeligheden have været ansatte ved Universitetet. Det er altsaa et Forslag, som gaar ud paa, at deres Lønninger skulde fastsættes, som om de havde haft fast Ansættelse i den Tid, hvori de have virket ved Universitetet, men dette kan ikke sammenlignes med den Lønningsforbedring, der er knyttet til selve Professorpladserne som saadanne. Men hvor ubilligt jeg end finder det, at man saaledes under de paaviste Forhold nægter de ældste Universitetslærere enhver Lønningsforbedring trods det Tab i Indtægt, de have lidt ved den nugeældende Lønningslov, samtidig med at man ved et andet Institut af lignende Art foreslaar betydelige Forhøjelser for de ældste Lærere, billiger jeg dog endnu mindre den Indstilling, der foreligger med Hensyn til Begyndelseslønningerne. Det er netop det Punkt, som Universitetet altid har lagt mest Vægt paa, at Begyndelseslønnen er saa høj, som den maa være, naar man skal kunne være sikker paa til enhver Tid at kunne knytte de dygtigste og bedste aandelige Kræfter, som kunne faas, til Universitetet. Sammenholder man imidlertid ikke blot den nugeældende, men ogsaa den af Udvalgets Flertal foreslaaede Begyndelsesløn med de Lønninger, som gives i vore Nabolande s. Eks. — for ikke at tage et saa stort Land som Tyskland — i Norge og Sverige, maa vore Lønninger paa enhver gøre det Indtryk, at man derefter maa anse Universitetet i København for at være en ringere Anstalt end Universiteterne i Norge og Sverige, at det faar et ringere Stempel paa sig, uagtet det efter min Overbevisning fuldt ud kan hævde sin Plads blandt Universiteterne. Det maa erindres, at den Gennemsnitsalder,